

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Pepelovej a členiek senátu JUDr. Aleny Prieцelovej a JUDr. Gabriely Mederovej, v právnej veci žalobcu: **P. Š., r. č. X., s miestom podnikania Č.B.** IČO: X., proti žalovanému: **D. J., r. č. X., bytom N.,** IČO: X., zastúpený U. & P., s. r. o., N., **o zaplatenie 41 546,40 eur (18 243,92 GBP, 1 251 629,17 Sk) s príslušenstvom,** na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 53Cb 45/01-Má-208 zo dňa 27. januára 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 53Cb 45/01-Má-208 zo dňa 27. januára 2010 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd prvého stupňa, rozsudkom č. k. 53Cb 45/01-Má-208 zo dňa 27. januára 2010 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 41 546,40 eur (18 243,92 GBP, 1 251 629,17 Sk) s 5% ročným úrokom z omeškania od 10. apríla 2001 do zaplatenia a vo zvyšku uplatneného úroku z omeškania žalobu zamietol. Žalovanému súčasne uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 2 265,-- eur.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca si žalobou uplatnil právo na zaplatenie 18 243,92 GBP s ročným úrokom z omeškania vo výške 18% od 5. mája 2000 do zaplatenia titulom náhrady škody, ktorá mu vznikla v súvislosti so stratou zásielky, ktorá mala byť žalovaným prepravená na základe nákladného listu zo Slovenskej republiky do Veľkej Británie.

Na pojednávaní dňa 7. septembra 2006 prvostupňový súd vyhlásil rozsudok, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 1 251 629,14 Sk s 18% úrokom z omeškania od 5. mája 2000 do zaplatenia a súčasne ho zaviazal nahradiť trovy konania vo výške 62 500,- Kč. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca uplatnil právo na zaplatenie predmetnej sumy, čo do základu aj výšky dôvodne v súlade s ustanovením Dohovoru CMR.

Na odvolanie žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, s tým, že úlohou súdu prvého stupňa bolo doplniť dokazovanie o otázke začatia plynutia premlčacej lehoty.

Krajský súd tak v intenciách zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky doplnil dokazovanie v otázke začatia plynutia premlčacej lehoty a konštatoval, že žalovaný na preukázanie tejto skutočnosti nepredložil a neoznačil žiaden dôkaz, z ktorého by bolo možné dôvodiť záver, že medzi účastníkmi konania bola dohodnutá dodacia lehota v zmysle čl. 32 ods. 1 písm. b/ Dohovoru CMR, nakoľko žalovaný sa vo svojich písomných aj ústnych podaniach odvolával výlučne na faktúry obchodnej spoločnosti M., a. s., P., č. 49103373 a 49103374 zo dňa 15. februára 2000, ktorými táto obchodná spoločnosť fakturovala odberateľovi vo Veľkej Británii dodávku pneumatík.

Žalovaný v konaní neoznačil žiadne dôkazy a nepredložil žiadne iné dôkazy na preukázanie dohodnutej dodacej lehoty.

Žalobca aktívnu legitímáciu v predmetnej veci preukázal zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretej podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka platného na území Českej republiky medzi postupcom firmou R.H.C., F. a žalobcom vystupujúcim v predmetnej zmluve ako postupníkom. Predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky bolo postúpenie pohľadávky žalobcu vo výške 1 259 578,40 Sk v prospech žalobcu, ktorú mal vlastníak pohľadávky z titulu

náhrady škody, vzniknutej odcudzením prepravovaného tovaru z nákladného motorového vozidla žalovaného, ku ktorému došlo 17. februára 2000 vo Zvolene. V konaní tiež bolo preukázané potvrdením obchodnej spoločnosti M., a. s., P., že firma R.H. C., F. zaplatila fakturované sumy faktúrami č. 49103373 a 49103374 v celkovej výške 1 259 578,40 Sk ako cenu pneumatík. Z dokladov predložených touto obchodnou spoločnosťou vyplynulo, že platby zahraničného odberateľa pneumatík R.H. C., F. boli na účet M., a. s., pripísané 14. februára 2000 a 16. februára 2000.

Po rozhodnutí veci krajským súdom rozsudkom zo dňa 7. septembra 2006 č. k. 53Cb 45/01-Pr-93 žalobca zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 28. mája 2007, vrátane dodatku k tejto zmluve, postúpil pohľadávku priznanú rozsudkom krajského súdu vo výške 1 251 621,17 Sk Č. I. F. S., s. r. o., so sídlom v P., za odplatu 813 000,-- Sk. Spolu s pohľadávkou postúpil tejto obchodnej spoločnosti aj príslušenstvo pohľadávky priznanej rozsudkom krajského súdu. V dodatku k predmetnej zmluve sa účastníci dohodli, že účinnosť postúpenej pohľadávky (jej časti) je viazaná na zaplatenie kúpnej ceny (jej časti) postupníkom postupiteľovi tak, že postupca zostane vlastníkom pohľadávky až do zaplatenia kúpnej ceny (či jej pomernej časti) dojednanej v zmluve o postúpení pohľadávky. Vzhľadom k tomu, že k splneniu odkladacej podmienky, teda k zaplateniu dohodnutej ceny za postúpenú pohľadávku zo strany Č. I. F. S., s. r. o., so sídlom v P., nedošlo, postúpenie pohľadávky sa nestalo účinným, a to napriek tomu, že Č. I. F. S., s. r. o., so sídlom v P., sa pokúsila v súlade so zmluvou o postúpení pohľadávky vymôcť či odpredať pohľadávku žalobcu voči žalovanému, avšak bezvýsledne s ohľadom na nekomunikatívnosť dlžníka D. J.. Z uvedeného dôvodu keďže zo strany Č. I. F. S. nebola žalobcovi zaplatená cena za postúpenú pohľadávku, k postúpeniu pohľadávky v zmysle dohody účastníkov tejto zmluvy nedošlo, v dôsledku čoho dňa 30. októbra 2008 bola medzi Č. I. F. S., s. r. o., so sídlom v P. a žalobcom uzavretá dohoda o zrušení zmluvy o postúpení pohľadávky ex tunc s konštatovaním účastníkov dohody, že jediným oprávneným veriteľom voči žalovanému D. J. je P. Š., účastník konania na strane žalobcu.

Tak ako konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom zrušujúcom rozhodnutí, v konaní nebolo sporným, že žalovaný ako dopravca zásielku prevzal na prepravu na určenom mieste dňa 15. 02. 2000. V dôsledku úplnej straty zásielky zodpovedá dopravca za škodu tým vzniknutú, čo žalovaný v konaní nijako nespochybnil.

Žalovaný písomnú reklamáciu žalobcu neodmietol, nevzniesol žiadne námietky voči základu a výške uplatneného nároku. S ohľadom na ním vznesenú námietku premlčania uplatneného nároku v odvolacom konaní krajský súd doplnil dokazovanie v otázke začatia plynutia premlčacej lehoty.

Podľa čl. 6 bod 3 Dohovoru CMR strany môžu zapísať do nákladného listu ešte aj iné údaje, ktoré pokladajú za užitočné. CMR nepozná pevnú dodaciu lehotu. Upravuje iba dohodnutú lehotu (čl. 19) podľa ktorého prekročenie dodacej lehoty nastane vtedy, keď zásielka nebola vydaná v dojednanej lehote, a pokiaľ lehota nebola dojednaná, keď skutočný čas prepravy s prihliadnutím na okolnosti a pri čiastkových nakládkach najmä s prihliadnutím na čas potrebný na zostavenie vozovej zásielky presahuje čas, ktorý možno očakávať od starostlivého dopravcu). Ak je takáto dohoda dohodnutá, treba ju zaznamenať do nákladného listu. Keďže prepravná zmluva je konsenzuálnou zmluvou, ktorá je platná aj bez nákladného listu, môže byť dohoda o dodacej lehote iba ústna a nie je potrebné uvádzať ju v nákladnom liste. Podľa Dohovoru CMR je teda dohoda o dodacej lehote pre strany záväzná, aj keď táto lehota nie je obsiahnutá v nákladnom liste. Zmluvným stranám sa však odporúča, aby dohodu o dodacej lehote vyjadrili písomnou formou, lebo tým predchádzajú prípadným sporom a výhradám. Dohodu o dodacej lehote nie je možné dôvodiť z jednostranných písomností, nakoľko každá dohoda pre svoju platnosť vyžaduje súhlas oboch zmluvných strán. Žalobca dohodu o dodacej lehote odvodil od faktúr obchodnej spoločnosti M., a. s., P., ako dodávateľa pneumatík, na ktorých je uvedený predpokladaný dátum doručenia zásielky 21. 02. 2000. Z tejto faktúry však nie je možné dôvodiť súhlas s dodacou lehotou žalobcu. Rovnako tak objednávka zo dňa 16. februára 2000 (do spisu založená nebola), ktorou si mal žalovaný objednať v obchodnej spoločnosti S. so sídlom v B. trajekt z Francúzska do Anglicka na ráno 21. februára 2000 na nákladné vozidlo aj s prívesom, nemôže ani ako podporný dôkazný prostriedok nahradiť dohodu medzi účastníkmi konania o dodacej lehote.

Vzhľadom k tomu, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno na preukázanie ním tvrdenej skutočnosti, že medzi účastníkmi konania bola dohodnutá dodacia lehota, súd vychádzal z ustanovenia čl. 32 bod 1 písm. b/ Dohovoru CMR, podľa ktorého nároky z prepráv, na ktoré sa vzťahuje dohovor, sa premlčujú za jeden rok a premlčacia lehota začína plynúť, ak nebola dodacia lehota dohodnutá 60. dňom po prevzatí zásielky dopravcom.

V danom prípade zásielka bola dopravcom prevzatá 15. februára 2000, 60-dňová lehota uplynula 16. apríla 2000, následne ročná premlčacia lehota uplynula 16. apríla 2001.

Žalobca teda podal návrh na začatie konania včas. S poukazom na čl. 23 bod 1 a 2 Dohovoru CMR a týmto článkom limitovanú zodpovednosť dopravcu žalobca odvodil výšku škody od váhy naloženého tovaru – pneumatík 12 106 kg, ktoré boli žalovanému odcudzené. Výpočet náhrady nesmie presiahnuť 8,33 zúčtovacích jednotiek – SDR za kg hrubej hmotnosti. V predmetnom spore maximálna zodpovednosť dopravcu odvodená od hmotnosti nákladu $12\,106\text{ kg} \times 8,33 = 100\,842,98\text{ kg}$ pri konverznom kurze NBS $30,126\text{ Sk} = 100\,842,98 \times 30,126 = 3\,037\,9595,60\text{ Sk}$. Limitovaná náhrada škody dopravcu nesmie teda presiahnuť 3 037 959,60 Sk. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní k výpočtu žalobcu, s ktorým bol oboznámený, nenamietal. Žalobca titulom náhrady škody uplatnil hodnotu stratenej zásielky určenej podľa bežnej trhovej ceny zodpovedajúcej fakturovaným sumám obchodnou spoločnosťou M., a. s., so sídlom v P.. Podľa čl. 21 súd priznal žalobcovi úroky z náhrady škody v percentuálnej sadzbe 5% ročne odo dňa podania žaloby na súde, nakoľko žalobca nepreukázal zaslanie písomnej reklamácie dopravcovi. List žalobcu zo dňa 2. mája 2000 nazvaný ako urgencia náhrady škody súd neposúdil z hľadiska obsahu ako reklamáciu stratenej zásielky.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.).

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Odvolanie odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., pretože súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, pričom rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Opätovne poukázal na námietku premlčania žalobcom uplatneného nároku. Prvostupňový súd správne uviedol, že žalovaný dňa 15. februára 2000 zásielku na určenom mieste prevzal. Odvolateľ tvrdí, že dodacia lehota bola dohodnutá na 21. februára 2000, čo potvrdzuje fakt, že na faktúrach je pod špecifikáciou a cenou tovaru výslovne uvedená skratka E.T.A.: 21. februára 2000. Ide o medzinárodne uznanú a používanú anglickú skratku, ktorá vyjadruje „Estimated time of arrival“, teda očakávaný čas príchodu. Nie je preto pravdou, že dátum vykládky nebol

dojednaný. Túto skutočnosť potvrdzuje aj objednávka trajektu na ráno 21. februára 2000, a teda odvolateľ vykonal všetky úkony, aby v dohodnutý deň vykládky, t. j. 21. februára 2000, zásielku príjemcovi riadne odovzdal. Preto podľa názoru odvolateľa jednoročná premlčacia doba na uplatnenie nároku začala plynúť, keďže išlo o úplnú stratu, tridsiatym dňom po uplynutí dohodnutej dodacej lehoty, t. j. dňa 23. marca 2000 a uplynula 23. marca 2001. Žalobca svoj nárok dňa 9. apríla 2001 uplatnil po uplynutí premlčacej doby.

Preto žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alebo aby ho zmenil tak, že návrh v celom rozsahu zamietne.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Vo vyjadrení uviedol, že dátum vykládky dohodnutý nebol. V kolónke Dátum vykládky je uvedené: nahlásiť pri nakládke (k nahláseniu nedošlo). Žalovaný nebol pri uzatváraní zmluvy o preprave viazaný žiadnym časovým termínom vykládky. Na tvrdenie žalovaného, že vo faktúre je v kolónke popis tovaru mimo iného uvedený aj údaj: E.T.A.: 21. februára 2000 uviedol, že faktúra bola vystavená spoločnosťou M., a. s. a je určená príjemcovi zásielky. Nie je to dokument určený pre dopravcu ani pre žalovaného a ničím ho nezaväzuje.

Dokladom o uzavretí zmluvy o preprave je nákladný list, ktorý žalovaný podpísal a žiadny dátum dodania tovaru neuviedol. Podľa Dohovoru CMR čl. 32, premlčacia doba nastáva uplynutím jedného roku a v prípade, keď nie je dohodnutá doba dodania, tak sa predlžuje o šesťdesiat dní, počnúc dňom prevzatia zásielky. Žaloba teda bola podaná pred uplynutím premlčacej doby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Žalovaný v odvolaní namieta nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.).

Pod nesprávnym právnym posúdením sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O takýto prípad ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než

ktorý mal správne použiť, alebo ak súd aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

Podľa žalovaného súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil začiatok plynutia premlčacej lehoty pre uplatnenie práva žalobcu na náhradu škody, ktorá mu vznikla úplnou stratou zásielky, podľa čl. 32 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 11/1975 Zb. o Dohovore o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (CMR). V zmysle tohto ustanovenia nároky z prepráv, na ktoré sa vzťahuje Dohovor, sa premlčujú za jeden rok. V prípade úmyslu alebo takého zavinenia, ktoré sa podľa práva súdu, na ktorom sa právna vec prejednáva, považuje za rovnocenné s úmyslom, je premlčacia lehota trojročná. Premlčacia lehota začína plynúť pri úplnej strate zásielky tridsiatim dňom po uplynutí dohodnutej dodacej lehoty, a ak nebola dodacia lehota dohodnutá, šesťdesiatym dňom po prevzatí zásielky dopravcom. Deň, ktorým premlčacia lehota začína plynúť, sa do premlčacej lehoty nepočíta.

Žalovaný namieta, že dodacia lehota bola v danom prípade dohodnutá na 21. februára 2000. Túto skutočnosť však z dokladov, predložených v konaní, nemožno vyvodiť. Medzinárodný nákladný list č. 1923345 neobsahuje údaj o dodacej lehote pričom je z neho zrejmé, že zásielka bola prevzatá žalovaným ako dopravcom na prepravu dňa 15. februára 2000. Pokiaľ žalovaný poukazuje na údaj vo faktúre, vyhotovenej obchodnou spoločnosťou M. P., a. s., v ktorej bol uvedený dodávateľom predmetného tovaru predpokladaný termín dodania zásielky, prípadne objednávku trajektu na prevoz zásielky do miesta určenia, tieto údaje nie je možné považovať za dohodu účastníkov prepravnej zmluvy o dodacej lehote. Súd prvého stupňa preto dôvodne posudzoval začiatok plynutia premlčacej lehoty šesťdesiatym dňom po prevzatí zásielky dopravcom, ku ktorému došlo dňa 15. februára 2000 a správne konštatoval, že premlčacia lehota v zmysle citovaného ustanovenia vyhl. č. 11/1975 Zb. uplynula dňom 16. apríla 2001. Právo bolo žalobou uplatnené dňa 9. apríla 2001, t. j. pred uplynutím premlčacej lehoty. Súd prvého stupňa na daný skutkový stav aplikoval správny právny predpis a správne ho aj vyložil. Nebola preto zistená existencia žalovaným namietaného odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. Keďže žalobca si trovy odvolacieho konania neuplatnil, neboli mu priznané.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. apríla 2011

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová